

Κείμενα Λογοτεχνίας
Ενότητα: Το ταξίδι στη λογοτεχνία
Ταξίδια μετανάστευσης

Πιτσιμπούργκο (απόσπασμα), Σώτη Τριανταφύλλου, σελ. 103

Από τη θεατρική παράσταση του ΘΟΚ *Πιτσιμπούργκο*, 2012

1. Να συμπληρώσετε τον πιο κάτω πίνακα:

<p>Χρόνος :</p> <p>Χώρος:</p> <p>.....</p> <p>Πρόσωπα:</p> <p>.....</p> <p>Είδος κειμένου:</p> <p>.....</p>

2. Ποια στοιχεία δείχνουν τις δυσκολίες, τον αγώνα για επιβίωση του μετανάστη σε ξένη χώρα; Να συζητήσετε αν ο προβληματισμός αυτός είναι επίκαιρος και σήμερα.
3. Συνδυάζοντας τις πληροφορίες που μας παρέχουν τα μεταναστευτικά κείμενα (ηλικία, φύλο, δουλειές, κοινωνικο-οικονομικά και ιστορικά δεδομένα, ήθη κλπ.) συζητήστε: Ποια κοινωνικά στρώματα και ηλικίες ανθρώπων αφορούσε το φαινόμενο της μετανάστευσης στις αρχές (αλλά και στα μέσα) του 20ού αιώνα; Για ποιους λόγους μετανάστευαν κυρίως; Έχει αλλάξει κάτι σήμερα;
4. Ένα βασικό στοιχείο που διαφαίνεται στα μεταναστευτικά κείμενα είναι η αλληλεγγύη μεταξύ των συμπατριωτών. Πώς αυτή η εξιδανικευμένη εικόνα «γκρεμίζεται» (αναιρείται, παύει να ισχύει) στο γράμμα του Δημοστένη;
5. Ο Δημοστένης παρομοιάζει τους εργοστασιάρχες της Αμερικής, αλλά και τον ιδιοκτήτη εστιατορίου Παπαζήτο, με τους Τούρκους στη Χίο. Γιατί γι' αυτόν και τη γυναίκα του η παρομοίωση έχει μια ιδιαίτερη αρνητική σημασία; Αναζητήστε ιστορικά στοιχεία για το τι προκάλεσαν οι Τούρκοι στο νησί της Χίου στα χρόνια της ελληνικής Επανάστασης; Επιβεβαιώστε, ακόμη, την αναφορά της

Ελέγκως «οι Τούρκοι φύγανε» στο γράμμα της του 1913, ελέγχοντας από ιστορικά βιβλία ή πηγές πότε η Χίος απελευθερώθηκε από τους Τούρκους.

6. Να συγκρίνετε τις γυναίκες της Αμερικής με τις γυναίκες στη Χίο την ίδια περίοδο στις επιστολές του *Πιτσιμπούργκο*: από πού φαίνεται η χειραφέτηση¹ των πρώτων και από πού η καθυστέρηση από τη χειραφέτηση των δεύτερων; Να ερμηνεύσετε τη διαφορά.
7. Με ποια αφηγηματικά μέσα αποδίδεται ο «αυτοβιογραφικός» χαρακτήρας του κειμένου;

¹ **Χειραφέτηση:** η απαλλαγή της γυναίκας από την ανδρική εξουσία: η χειραφέτηση της γυναίκας (Γ. Μπαμπινιώτη, Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, Κέντρο Λεξικολογίας, σ. 1944, Β' Έκδοση, Αθήνα 2002)

Δημιουργική γραφή – δημιουργικές δραστηριότητες

Υποχρεωτικές. Να επιλέξετε μια από τις τρεις

1. Συνεχίστε τις επιστολές του Δημοστένη με τη γυναίκα του Ελέγκω και δώστε το τέλος που θέλετε στο βιβλίο.
2. Μεταγράψτε το κείμενο σε διάλογο.
3. Γράψτε τι σκέφτηκε και δεν είπε ο/η ήρωας/ ηρωίδα.

Προαιρετική:

Διαβάστε το βιβλίο *Πιτσιμπούργκο της Σώτης Τριανταφύλλου* για να μάθετε τι απέγιναν οι πρωταγωνιστές τους και στη συνέχεια γράψτε μια κριτική για το βιβλίο.
